

Profil de afacere

Viticultura

Piata

Viticultura este o activitate care dateaza in Romania din vremuri stravechi, sturgurii si vinul constituindu-se timp de multe sute de ani drept una dintre cele mai mari bogatii naturale ale tarii. De-a lungul timpului, vinurile romanesti au capatat si si-au pastrat o fama deosebita, datorita calitatii lor, fapt care a plasat tara noastra, alaturi de Franta, Spania, Italia, Germania sau Portugalia, printre cei mai mari producatori si exportatori de vin din Europa.

Dupa 1990, odata cu redobandirea terenurilor de catre fostii proprietari, viile au inceput a fi exploatate individual. Odata cu trecerea timpului si resimtind din plin lipsa fondurilor necesare inlocuirii si/sau intretinerii corespunzatoare, culturile de vita de vie au inceput sa se degradeze calitativ, ceea ce s-a vazut imediat pe planul productiei si al exporturilor. O data cu aparitia posibilitatii de a accesa fonduri nerambursabile, situatia s-a schimbat radical.

In prezent, conform datelor Oficiului National al Viei si Produselor Vitivinicole (ONVPV), in Romania exista 2.348,91 hectare cultivate cu Feteasca neagra, 12.972,56 hectare cu Feteasca regala, 12.850,58 hectare cu Feteasca alba, 11.407,38 hectare cu Merlot, 6.567,80 hectare cu Riesling, 6.333,12 hectare Aligote, 4.973,38 hectare cu Sauvignon, 4.832,71 hectare cu Cabernet Sauvignon si 3.987,15 hectare cu Muscat Ottonel.

Romania a intrat in randul producatorilor de vinuri de foarte buna calitate aceasta evolutie datorandu-se in mare parte accesarii fondurilor europene.

Conform datelor FAOSTAT, in anul 2010 Romania a ocupat locul 21, la nivel mondial, in topul tarilor producatoare de vin, dupa volumul productiei obtinute cu 125.400 de tone.

Vanzarile de vinuri de pe piata romaneasca au crescut in anul 2011 cu 15%, in jurul valorii de 400 de milioane de euro, dupa scaderile consemnate in 2009 si 2010, potrivit Patronatului National al Viei si Vinului (PNVV), citat de Mediafax.

Acest trend pozitiv marcheaza urmatoarele caracteristici in evolutia pietei vinului:

- Creșterea interesului consumatorilor pentru vinul de calitate chiar și în contextul unei perioade economice dificile;
- Progresul calitativ al vinurilor românești generat de investițiile semnificative din ultimii ani;
- Apariția unor mici/medii producători de vinuri care generează interes în rândul consumatorilor și concurența în piața vinurilor de calitate.

Principalii producatori de vinuri din Romania sunt Murfatlar Romania, Jidvei, Cotnari, Vincon Vrancea, Cramele Recas, Carl Reh Winery si Cramele Halewood.

Cientii

Cientii se diferentiaza in functie de marimea firmei si de complexitatea procesului de prelucrare. Pentru podgoriile de mici dimensiuni, clientii sunt in mare parte localizati in proximitatea vanzatorului, acesta adresandu-se pietei locale.

In cazul marilor podgorii, cu capacitati de productie insemnate, piata este una mult mai larga, extinzandu-se de cele mai multe ori si in afara granitelor tarii.

De asemenea producatorul poate opta sa isi comercializeze productia neimbuteliata engross catre un distribuitor, sau poate sa o imbutelieze si sa isi creeze propria sa retea de distributie.

Este foarte important ca in momentul in care va creionati ideea de afaceri sa aveti in minte segmentul de clienti carora urmati sa va adresati, pentru ca, in functie de asta va veti adapta cel mai bine atat oferta de vinuri cat si pe cea de preturi. Un instrument util in acest sens este template-ul **Criterii de segmentare clienti.**

Concurenta

Un intreprinzator care demareaza o astfel de afacere trebuie sa tina seama de concurenta de pe piata interna (pe plan local cat si national) insa nu trebuie sa omita concurenta indirecta pe care o reprezinta producatorii straini si mai cu seama cei din tarile Uniunii Europene. Aceste considerente devin foarte actuale in conditiile in care tara noastra face parte din UE, iar produsele autohtone sunt concurate de produse care vin din tari cu o experinta mult mai indelungata in productia si comercializarea vinurilor.

In acest sens, studii recente arata ca, din punct de vedere valoric, productivitatea unui hectar de vie este de 6 ori mai mica in Romania decat in tarile UE. Productia de struguri la hectar se cifreaza in Romania la 70% din cea a tarilor UE, iar productia de vin – la 45%.

Pe plan national, exista cativa "jucatori" importanti, printre care: Murfatlar Romania, Jidvei, Cotnari, Vincon Vrancea, Cramele Recas, Carl Reh Winery si Cramele Halewood.. Acestia se adreseaza de regula atat pietei interne, cat si exportului si in general nu pot fi vazuti drept concurenta de un producator mic, nou infiintat. Acesta trebuie sa se raporteze la rivalii de pe piata locala, acolo de unde vin cei mai multi dintre clienti.

Pentru a face o mai buna analiza a concurentei utilizati template-urile **Matricea de analiza comparativa a concurentilor** si **Analiza competitivitatii.**

Promovarea

Datorita posibilitatilor financiare limitate din perioada de inceput a afacerii (situatia cea mai frecvent intalnita) promovarea va fi cu precadere una locala.

Se poate recurge la diverse promotii, organizarea unor degustari, sponsorizarea unor evenimente locale prin oferirea de vin in mod gratuit etc. In plus, se pot da anunturi in presa

scrisa sau se pot disemina materiale publicitare tiparite (fluturasi, pliante) printre potentialii clienti sau toate cele de mai sus.

Oricum, strategia promotionala trebuie sa vizeze optimizarea raportului intre rezultatele asteptate a se obtine in urma campaniei publicitare si costul acesteia, asa ca se va adapta in functie de grupul tinta vizat: public larg, distribuitori sau companii (restaurante, hoteluri).

Costurile de inceput

In cazul in care exista plantatia, cea mai mare parte a resurselor financiare este directionata catre lucrarile agricole. Daca afacerea este luata de la zero, trebuie previzionate costurile infiintarii unei asemenea culturi, care sunt mari: 15-20.000 € pe hectar. Costurile de infiintare se reduc odata cu cresterea suprafetei, dar nu mai jos de 10-12.000 de euro la hectar.

De asemenea, avand in vedere faptul ca primele incasari apar dupa o perioada lunga (3-4 ani) de la demararea lucrarilor, pentru ca doar atunci se poate face primul vin, trebuie anticipata o suma de bani necesara intretinerii viei de-a lungul unui an, cheltuieli care se pot ridica la 1500-2000 € / hectar. In aceasta suma sunt cuprinse lucrarile agricole periodice care trebuie intreprinse, substantele utilizate etc.

La aceste costuri se adauga cele implicate de producerea vinului, influentate de tipul de instalatii folosite in procesele de fabricatie si cele de marketing. Pentru a putea face o comparatie cat mai corecta intre furnizori si instalatiile oferite de acestia utilizati **Matricea de analiza comparativa a furnizorilor**.

Pentru a va face o idee cat mai clara cu privire la costurile de inceput pentru o astfel de afacere va recomandam sa utilizati template-ul **Costuri start-up**

O oportunitate importanta in acest sector sunt fondurile nerambursabile oferite prin programul de reconversie, care presupune replantarea suprafetelor de vita-de-vie si prin care s-a acordat fermierilor pana la 75% din costurile de replantare a vitei-de-vie.

Conform Ordinului MAPDR 269, pentru modificarea Ordinului 247/2008, privind aprobarea normelor de aplicare a programelor de restructurarea/reconversia plantatiilor viticole derulate cu sprijin comunitar, publicat in Monitorul Oficial nr 307 din 11.05.2009, sprijinul financiar se acorda in suma forfetara intre 12000 si 13850 euro/ha in functie de calitatea materialului saditor, de tipul de drept de plantare utilizat, (plantare pe suprafete provenind din rezerva judeteana sau nationala, replantare pe o suprafata defrisata) precum si de densitatea de vite la hectar.

In vederea obtinerii acestui sprijin solicitantul trebuie sa depuna la Directia pentru agricultura si dezvoltare rurala un plan individual si un proiect de infiintare a plantatiei. Suprafata minima ce urmeaza a fi plantata trebuie sa fie de minim 0.5 ha si a unei parcele de minim 0.1 ha, iar soiurile plantate trebuie sa fie cele aprobate prin ordinul sus mentionat.

Mai multe informatii cu privire la oportunitatile de finantare din acest sector gasiti pe www.finantare.ro

Pregatire si calificare

Pentru cei care nu detin cunostinte teoretice si doresc sa le dobandeasca exista de multe ori, in cadrul facultatilor de agricultura / agronomie, specializarea viticultura.

Totusi, de cele mai multe ori, cultivarea viei este o traditie care se mosteneste, iar procedurile si tehnicile specifice se invata prin practica. Pentru muncile efective se foloseste personal necalificat, forta de munca fiind, in acest caz, extrem de ieftina.

Cadrul legal

Pe langa avizele obisnuite, care trebuie obtinute de orice firma inainte de in vederea infiintarii, pentru exploatarea plantatiilor viticole sunt necesare o serie de autorizatii specifice, printre care (in functie de caz):

- Autorizatie de plantare a vitei de vie;
- Autorizatie de defrisare a viilor;
- Decizie de acordare a dreptului de a produce vinuri cu denumire originara;
- Certificat de atestare a dreptului de comercializare a vinurilor cu denumire de origine;
- Aviz pentru efectuarea invecierii distilatelor si a imbutelierii vinarsurilor in afara arealului delimitat pentru denumirea de origine revendicata;
- Aviz pentru efectuarea fermentarii in butelii in afara arealului delimitat de provenienta a strugurilor.

Principalele acte legislative care au impact asupra sectorului viticulturii sunt:

- LEGEA nr. 244/2002 republicată a viei și vinului în sistemul organizării comune a pieței vitivinicole, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.633 din 14/09/2007;
- HOTĂRÂRE DE GUVERN nr. 1134/2002 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a legii vie și vinului în sistemul organizării comune a pieței vitivinicole nr.244/2002, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 798 din 04/11/ 2002;
- HOTĂRÂRE nr. 1228 din 1 octombrie 2008 privind stabilirea modului de acordare a sprijinului financiar comunitar producătorilor din sectorul vitivinicol;
- ORDIN nr. 581 din 15 septembrie 2008 pentru aprobarea Normelor privind acordarea sprijinului financiar producătorilor de vin care utilizează must de struguri concentrat și/sau must de struguri concentrat rectificat în vederea creșterii tăriei alcoolice naturale a strugurilor proaspeți, a mustului de struguri, a mustului de struguri parțial fermentat și a vinului nou aflat încă în fermentație;
- ORDIN nr. 580 din 15 septembrie 2008 privind retragerea sub control a subproduselelor vitivinicole;
- ORDIN nr. 572 din 4 septembrie 2008 pentru aprobarea Normelor de aplicare a schemei de defrișare a plantațiilor viticole;
- ORDIN nr. 247 din 23 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor de aplicare a programelor de restructurare/reconversie a plantațiilor viticole, derulate cu sprijin comunitar pentru campaniile 2008/2009-2013/2014;
- ORDIN nr. 224 din 7 aprilie 2008 pentru aprobarea Normelor metodologice privind condițiile de comercializare cu amănuntul a vinului de masă în vrac;
- ORDIN nr. 142 din 29 februarie 2008 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Regulamentului Consiliului (CEE) nr. 1.601/1991 cu privire la regulile generale

- privind definirea, descrierea și prezentarea vinurilor aromatizate, a băuturilor aromatizate pe bază de vin și a cocteilurilor aromatizate din produse vitivinicole;
- ORDIN nr. 487 din 27 iulie 2009 pentru aprobarea modelului de carnet de viticultor și implementarea acestuia în domeniul comercializării producției de struguri pentru vin;
 - Ordin nr. 408 din 24 iunie 2009 privind modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 397/2003 pentru aprobarea Nominalizării arealelor viticole și încadrării localităților pe regiuni viticole, podgorii și centre viticole;
 - ORDIN nr. 334 din 11 iunie 2009 pentru aprobarea Normelor tehnice privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor alcoolice fermentate nedistilate, altele decât berea și vinul, destinate consumului uman ca atare;
 - ORDIN nr. 269 din 30 aprilie 2009 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 247/2008 privind aprobarea Normelor de aplicare a programelor de restructurare/reconversie a plantațiilor viticole, derulate cu sprijin comunitar pentru campaniile 2008/2009- 2013/2014;
 - ORDIN nr. 218 din 14 aprilie 2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind condițiile de acordare a sprijinului financiar în vederea promovării vinurilor pe piețele țărilor terțe în campaniile viticole 2008/2009-2012/2013, cheltuielile eligibile, modalitățile de plată, de verificare și control;
 - ORDIN nr. 192 din 31 martie 2009 privind producerea băuturilor alcoolice fermentate nedistilate, altele decât berea și vinul, destinate consumului uman ca atare;
 - Ordinul nr. 134 din 3 iunie 2011 privind modificarea anexei la Ordinul ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 397/2003 pentru aprobarea Nominalizării arealelor viticole și încadrării localităților pe regiuni viticole, podgorii și centre viticole - M.O. nr. 0411/10 iunie 2011

Informatii suplimentare

Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale - www.madr.ro

Oficiul National al Viei si Vinului - www.onvv.ro

Oficiul National al Denumirilor de Origine pentru Vinuri - www.onvpv.ro

Organizatia Nationala Interprofesionala Vitivinicola(ONIV) - www.oniv.ro

Patronatul National al Viei si Vinului - <http://www.pnvv.ro/>